

Mötet avgörande för förebyggande socionomer

Det finns en stor samstämmighet om att förebyggande socialt arbete är bra, för enskilda människor och grupper, för samhället och för samhällsekonomin. Ändå går det trögt. Visserligen har översynen av socialtjänstlagen tagit sig an förebyggande arbete som sin första uppgift – Ju förr desto bättre – men än så länge återstår att se vad resultatet blir.

I den nyutkomna antologin *Röster från förebyggande socionomer* ger ett antal socionomer sin bild av det förebyggande arbete som de genom åren initierat och drivit. Var och en på sitt håll. Ofta i motvind.

I mitt huvud fastnar två saker, 1970-talets betydelse och mötets betydelse.

1970-talet var det mest progressiva decenniet i det sociala arbetets historia. Krafterna att bryta traditionella strukturer var starka, liksom solidariteten med människor som behövde hjälp och stöd. Samarbete över myndighetsgränser paradades med kreativitet och praktiskt handlande. Grannskapsarbete, mötesplatser och öppna verksamheter utvecklades på bred front. Och, som jag kommer ihåg, hade vi ganska stor frihet.

Det var också på 1970-talet som barnhälsovården fick ett utökat uppdrag att jobba med sociala insatser, vilket blev givande för utvecklingen av föreningen *Föreningen förebyggande socionomer*. Flera av antologins författare har varit engagerade i föreningen. Den har haft stor betydelse för utbyte av erfarenheter och kunskapsutveckling inom förebyggande barn- och familjearbete.

Föreningen utvecklades 2015.

I de flesta verksamheter som beskrivs i antologin har mötet

haft en avgörande roll. Att möta andra är viktigt för alla. I olika förebyggande verksamheter har föräldrar fått möta andra föräldrar, blivit sedda och bemötta av andra, i föräldragrupper, i öppna förskolor eller på familjecentraler. I antologin ges exempel på grupper för pappor och för mammor, och föräldragrupper med andra modersmål än svenska. Det har också varit viktigt för professionella att mötas över myndighetsgränser och utbyta kunskap och erfarenheter.

Antologin ger en intressant bild av förebyggande verksamheter som har kommit och gått. **Gunilla Skarped, Inger Malm, Solveig Pohloja** och **Monicka Larsson** presenterar inledningsvis Föreningen förebyggande socionomer. **Anne-Ly Loosaar** skriver om att vara socionom inom barnhälsovården och om mötets betydelse. **Claudette Skilving** beskriver tillkomsten av Familjecentralen i Solna och de positiva erfarenheter som socialtjänsten fick genom dess verksamhet. **Ingrid Lindskog** beskriver sina goda erfarenheter från en familjecentral i Sollentuna och **Vibeke Bing** beskriver Familjecentralerna som ett viktigt led i folkhälsoarbete. Detta som några exempel.

Av de förebyggande verksamheter som sett dagens ljus verkar familjecentraler verkar ha haft bäst hållbarhet. Sådana finns i dag i många kommuner och regioner. Men långt ifrån alla barnfamiljer har tillgång till en familjecentral.

I antologin diskuteras det relativa ointresset som har funnits och fortfarande finns för förebyggande arbete. En av förklaringarna antas vara att förebyggande arbete inte är tvingande i sociallagstiftningen. Politiskt stöd har efterfrågats men uteblivit, vilket lett till brist på intresse inom socialtjänsten, bland chefer och ledare. Detta har gjort att strukturer inte byggts upp och kunskaps- och metodutveckling inte kommit till stånd.

I antologin finns mycket kunskap, klokhet och erfarenheter samlade. Men texterna spretar. Budskapen hade blivit mer nåbara och distinkta med en redaktionell bearbetning och en

sammanfattande analys. Vilket inte betyder att antologin inte är läsvärd.

Den kan vara till nytta och glädje för dem som arbetar inom, eller står i begrepp att utveckla förebyggande socialt arbete. Och framförallt av dem som har politisk makt över socialtjänsten och översynen av socialtjänstlagen.

Gun-Lis Angsell

Röster från förebyggande socionomer

Redaktörer: Anne-Ly Loosaar, Gunilla Skarped och Maud Andersson Holmer

Vulkan